

OBSERVATORI CETT

03.

**El futur del turisme segons
els candidats al Parlament
de Catalunya**

5 de febrer de 2020

Barcelona School
of Tourism, Hospitality
and Gastronomy

Centre adscrit

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Observatori CETT

Generem debat per aportar valor

Des del CETT impulesem, des de fa 10 anys, l'Observatori CETT, un espai de reflexió i debat sobre els nostres àmbits d'expertesa –turisme, hoteleria i gastronomia– i sobre qüestions d'actualitat. Per això, en aquesta edició, amb motiu de les eleccions al Parlament de Catalunya del 14 de febrer, hem volgut conèixer les propostes dels candidats i les candidates sobre el turisme, un sector cabdal per a la definició de la Catalunya del present i del futur.

El turisme és un dels principals motors econòmics del país i està suportant de forma severa les conseqüències de la COVID-19. Ha passat de l'abundància i el creixement sostingut a l'aturada gairebé total i amb restriccions per a la reactivació. En vista d'algunes veus contràries al sector que han sorgit els últims anys i la situació per la qual aquest passa, és el moment de plantejar-nos algunes qüestions, com ara: quin és el futur que volem pel turisme a Catalunya? Sobre quins fonaments assentarem la seva recuperació i progressiva transformació?

El sector té ara l'oportunitat de reflexionar sobre quin ha de ser el model de turisme del futur i, tant des de l'àmbit públic com del privat, contribuir a fer possible l'objectiu, a mitjà i llarg termini, d'un turisme responsable i sostenible. Després de la progressiva recuperació hi haurà un demà; un futur que, des d'ara mateix, hem de projectar com serà, però sobretot com volem que sigui. Per això, el paper de les institucions públiques pren més força que mai.

Des del CETT estem convençuts que el futur del sector passa pel coneixement i la sostenibilitat i exigeix impulsar, també, la innovació i la digitalització, fer recerca aplicada i apostar per la formació i la preparació no només dels professionals que s'hi incorporaran en un futur, sinó també dels que ja en formen part.

Dra. Maria Abellanet i Meya

CEO del CETT

Els candidats

L'Observatori CETT ha comptat amb la participació dels candidats i candidates dels diferents partits polítics al Parlament de Catalunya per conèixer la seva visió i posicionament respecte a qüestions com ara la recuperació del sector turístic o el model de futur del turisme que defensen per a Catalunya

Han participat en el debat:

Sra. Elsa Artadi i Vila
candidata de Junts per
Catalunya (JxC)

Sr. Enric Bàrcena Roig
candidat d'En Comú Podem
(ECP)

Sr. José María Cano Navarro
candidat de Ciutadans (Cs)

Sr. Marc Cerdà Domènech
candidat de la CUP (CUP)

Sr. David Font Simon
candidat del Partit Demòcrata
de Catalunya (PDeCAT)

Sr. Jordi Orobítg i Solé
candidat d'Esquerra Republicana
de Catalunya (ERC)

Sra. Eva Parera Escrichs
candidata del Partit Popular de
Catalunya (PPC)

Sr. Juan Luís Ruiz i López
candidat del Partit dels
Socialistes de Catalunya (PSC)

Les prioritats

En la intervenció inicial, els candidats i candidates han definit les tres qüestions que cal tractar de forma urgent en matèria de turisme. Han destacat la necessitat de donar suport al sector, pimes i persones treballadores, amb ajuts directes i indirectes a partir dels fons europeus per a la recuperació.

“Garantir la supervivència de les empreses i del teixit per evitar tancaments definitius i la pèrdua de llocs de treball, tornar a obrir el sector i reinventar l’estratègia turística competitiva amb turisme intel·ligent.”

Elsa Artadi i Vila, candidata de Junts per Catalunya

“Promoure un nou model de turisme sostenible adaptat al territori amb perspectiva mediambiental i laboral, evitar la fallida del sector turístic i treballar amb el sector per fer els canvis estructurals necessaris.”

Enric Bárcena Roig, candidat d’En Comú Podem

“Necessitem ajudes directes i indirectes, una bona gestió de la pandèmia i de les restriccions associades i acompanyar els petits empresaris per aprofitar qualsevol oportunitat d’activitat.”

José María Cano Navarro, candidat de Ciutadans

“Cal rescatar les treballadores, els autònoms i les pimes del sector i cal canviar el model turístic massiu per un nou model de turisme ecològic, just, de baix impacte ambiental i climàtic i que sigui comunitari, arrelat al territori, a la cultura, al coneixement i a la recuperació del patrimoni natural.”

Marc Cerdà Domènech, candidat de la CUP

“El turisme és un sector de sectors, i si no arriba gent a casa nostra es veu afectada la restauració, el comerç, el transport i les activitats culturals, que han vist minvada la seva activitat. Cal la reobertura dels negocis amb ajudes directes i allargar els ERTO, una major col·laboració entre administracions i també publicoprivada, i transformar el model del futur a través dels fons europeus amb digitalització, formació i innovació, per a un model de turisme sostenible i responsable.”

David Font Simon, candidat del Partit Demòcrata de Catalunya

“Cal garantir la supervivència del sector a través dels ajuts europeus i creiem que és imprescindible promoure una campanya de turisme de proximitat. Sabem que no és la solució per a les destinacions que necessiten una gran afluència de turistes, però una política de bonificacions adreçades a les famílies perquè s’allotgin en establiments a la nostra demarcació hi pot ajudar. Un rebrot de l’activitat no ens hauria de distreure de la necessitat de la reconversió del sector.”

Jordi Orobitg i Solé, candidat d’Esquerra Republicana de Catalunya

“Erradicar els missatges turismofòbics, donar estabilitat jurídica i política –perquè afecta el turisme–, i establir un pla de rescat amb ajuts directes i indirectes i amb la col·laboració entre el sector privat i les administracions.”

Eva Parera Escrichs, candidata del Partit Popular de Catalunya

“Cal un pla de xoc consensuat amb el sector i les administracions, promoure a mitjà o llarg termini una nova Llei de turisme de Catalunya i projectar Catalunya com una gran destinació a Espanya, Europa i el món.”

Juan Luís Ruiz i López, candidat del Partit dels Socialistes de Catalunya

El debat

Els candidats i candidates han pogut exposar, al debat, les seves posicions i propostes respecte al turisme; tant les mesures més immediates que plantegen com aquelles més pensades a llarg termini. En aquest sentit, el debat s'ha centrat en tres blocs: la gestió de la pandèmia i la recuperació del sector, quin model de turisme de futur defensen i, per acabar, el seu posicionament sobre la mobilitat i les infraestructures.

Els representants de les diferents forces polítiques han presentat, en primer lloc, les seves propostes per a la recuperació del turisme i han coincidit a afirmar que la col·laboració entre tots els agents del sector i l'Administració és clau per afrontar la recuperació del sector després dels efectes de la COVID-19.

BLOC 1.

La gestió de la pandèmia i la recuperació del sector

Una de les qüestions més urgents que tindrà el nou Govern de Catalunya sobre la taula serà continuar amb la gestió de la pandèmia i, de cara al sector del turisme, decidir quines mesures s'hauran de prendre per contribuir a la seva recuperació.

Des de **Junts per Catalunya, Elsa Artadi** ha destacat que “la reobertura no vindrà només de les vacunes o del turisme de proximitat. També cal ser molt més eficients fent tests ràpids, controls d'accés i aprofitar la tecnologia per confirmar que les persones siguin lliures de COVID-19. És necessària la qualificació dels professionals, una formació homologada, i una aposta decidida pel talent, i no només dels joves, sinó de tota la gent que ja està treballant al sector, que cal recuperar i posar al dia”.

Els candidats i candidates han exposat al primer bloc les seves propostes per a la recuperació

Enric Bárcena, d'En Comú Podem, ha defensat que “a curt termini, hem d'evitar la fallida del sector turístic amb ajudes directes a treballadors, a empresaris i a tot el sector que presta serveis

auxiliars al turisme. A mitjà termini hem de treballar les propostes de transformació de manera concertada amb tots els agents: redimensionar l'activitat, la sostenibilitat ambiental i millores laborals, i per això podem comptar amb els fons Next Generation”. També ha proposat que la taxa turística es pugui gestionar des dels municipis.

Des de **Ciutadans, José María Cano** ha posat l'accent en el fet que “la gestió de la pandèmia s'ha de centrar en el criteri dels especialistes sanitaris i utilitzar totes les eines per poder normalitzar l'activitat en el termini més curt possible, però també cal tenir en compte els efectes de les restriccions que es posin en marxa, que han de ser tan quirúrgiques i locals com sigui possible”. També ha insistit que cal ser transparents a l'hora d'establir les restriccions, “amb criteris clars i escoltant el sector per evitar els greuges que es produeixen”.

L'impacte de la COVID-19 ha estat sever en els professionals del sector turístic i, en aquest sentit, **Marc Cerdà, de la CUP**, ha afirmat que “s’ha d’avançar cap a un model més redimensionat, més ajustat a la capacitat de càrrega del territori i de baix impacte. Ara ens trobem en una situació d’emergència sanitària i cal actuar i reduir l’impacte de la COVID sobre el sector i sobre les treballadores, i el de la nefasta gestió que s’ha fet des del Govern de la Generalitat”.

Així mateix, **David Font, del Partit Demòcrata de Catalunya**, ha destacat que “és imprescindible, en primer lloc, un pla de xoc i d’ajudes al sector durant el 2021 per garantir que poden aixecar la persiana. Cal contribuir a millorar la connectivitat aèria de l’aeroport de Barcelona, perquè el turisme internacional és el que genera un major impacte a la nostra economia, i aprofitar molt millor les dades que hem obtingut durant aquesta pandèmia per compartir-les amb el sector i aplicar-les per ser més eficients en les polítiques turístiques de cara al futur”.

Els fons europeus Next Generation, claus per a la recuperació del sector turístic

Segons **Jordi Orobitg, candidat d’Esquerra Republicana de Catalunya**, hi ha recursos per al sector, però no s’implementen correctament. Orobitg ha dit que “el Govern espanyol només ha dedicat l’1,4 % del PIB a ajudar el teixit productiu del país en la seva recupera-

ció. En l’àmbit europeu, aquesta dada és del 4 %. No és que no hi hagi recursos, és que des del nostre punt de vista no s’apliquen adequadament”, i ha afegit que “si volem ser una destinació segura, també ho hem de ser des del punt de vista de les nostres dades sanitàries, i en aquest terreny crec que som imbatibles”.

Eva Parera, del Partit Popular de Catalunya, ha assegurat que el que més urgeix és garantir la supervivència del sector, que està afectat per les restriccions i per la manca de turistes, i ha volgut ressaltar que “és important fer una gestió econòmica en paral·lel a la gestió sanitària que s’està fent, sobretot posant en comú ajuts que poden venir d’altres administracions. Els fons Next Generation ens donaran una oportunitat per millorar el sector, per treballar en la modernització, la digitalització i en un segell COVID-Free, per ser una destinació segura”.

Per acabar, **Juan Luís Ruiz, candidat del Partit dels Socialistes de Catalunya**, ha dit que “el primer que cal és un pla de xoc per a la recuperació del sector turístic, i aquest ha de ser consensuat amb el mateix sector i amb les diferents administracions. Les principals mesures: línies d’ajut per garantir la sostenibilitat econòmica i la solvència d’empreses del sector, i una oferta formativa adreçada als llocs de treball de tota la cadena de valor del sector, per aprofitar aquesta inèdita situació d’aturada per millorar-ne les competències professionals i digitals”.

BLOC 2.

Quin model de turisme defensen per al futur?

Des dels seus inicis al nostre país, el model de turisme canvia i evoluciona amb les demandes de la societat, i ara incorpora nous elements i qüestions que esdevenen fonamentals tant per al moment actual com per al futur, com ara la sostenibilitat. La situació que vivim fa que el sector tingui un horitzó molt clar, la recuperació, però també representa una oportunitat per repensar i transformar el model previ a la pandèmia. La pregunta sobre quin és el model que es defensa des de les diferents forces polítiques ha centrat el segon bloc del debat.

Elsa Artadi (JxC) ha manifestat que “entenem que la competitivitat del sector passa pel turisme intel·ligent que aposta per l'excel·lència, la innovació i el coneixement amb un *hub* d'intel·ligència turística que estimuli el conjunt de les empreses, amb un sector turístic integrat en l'estructura econòmica del país per generar oportunitats i riquesa, i per treballar molt les sinergies”. Ha detallat, a més, que la transformació passa en gran manera per la formació com a eix clau, tant la formació professional com a la universitat, i ha destacat que la col·laboració publicoprivada és essencial.

Hi ha un ampli consens en la necessitat de transformació del model de turisme previ a la pandèmia

“La crisi del turisme no és exclusiva de la pandèmia; hi ha un esgotament del model que tenim actualment”, ha afirmat **Enric Bárcena (ECP)**. “Nosaltres no volem un model depredador de fons d'inversió ni un model de precarització laboral. El nostre model és el model respectuós amb el territori, que cuida el petit i mitjà empresari local, i que millora i es preocupa per les condicions laborals dels treballadors i dels autònoms”, ha afegit.

Segons ha exposat **José María Cano (Cs)**, el model turístic de Ciutadans es basa en dos elements: “la qualitat, és a dir, un turisme de valor afegit que no depengui només del fet que cada cop vinguin més turistes, i que ha de portar associat preus més alts, salaris dignes i la possibilitat de fer inversions; i la sostenibilitat, des del punt de vista ambiental, territorial, econòmic i sociocultural”. Cano ha volgut reconèixer també el gran valor de l'activitat turística, que representa el 12 % del PIB, i ha assegurat que “és un sector generador de llocs de treball i de riquesa”.

Marc Cerdà (CUP) ha incorporat al debat la necessitat de reduir la petjada ecològica i les emissions de CO₂ i ha defensat que “aquesta lògica és incompatible amb el creixement del sector turístic”. Ha dit que “a la CUP creiem que l'únic futur possible del turisme passa pel decreixement i per un model d'ecoturisme molt més just, de baix impacte ambiental i climàtic i, alhora, que sigui de caràcter comunitari local, i per això cal que ens anticipem per fer-ho possible”.

Des del **PDeCAT**, **David Font** ha afirmat que “per tractar un model turístic de futur és imprescindible un model consensuat i d’acord de país, que doni estabilitat; un turisme més sostenible en l’àmbit cultural, social, ambiental i econòmic, i que pretengui que aquesta economia que genera es reparteixi de manera equitativa per tot el territori. Necessitem un sector turístic potent, que generi oportunitats, que es defensi desacomplexadament des del sector públic, que no es criminalitzi, i que s’utilitzin realment els recursos destinats a aquesta finalitat en polítiques actives per al turisme”.

La sostenibilitat, un aspecte fonamental en el turisme del futur

Jordi Orobítg (ERC) ha insistit en el fet que “no hem de parlar d’un model sinó de models. És evident que la governança d’un pol d’atracció com és la ciutat de Barcelona no es pot comparar amb destinacions madures com Salou i Lloret, o el turisme rural. Des del nostre punt de vista, la vara de mesurar l’èxit del sector no ha de ser el nombre de visitants, sinó la rendibilitat”.

Eva Parera (PPC) ha fet referència als diferents tipus de turisme que es poden tenir a Catalunya i ha afirmat que “hem de tendir a tenir menys turisme *low cost* i més turisme de qualitat, que fa marca de país (i aquesta atrau més turisme). No sempre més turisme comporta més ingressos. Es poden tenir més ingressos augmentant el turisme de qualitat encara que hi hagi menys turistes, i això comporta un esforç en inversió en infraestructures i promoció, cosa que és clau a l’hora de poder definir aquest nou model de turisme.”

“Volem que el turisme sigui un motor solvent, sòlid, reconegut de la nostra economia”, ha explicat **Juan Luís Ruiz (PSC)**, que ha destacat que “Barcelona és la marca que ens situa al món, però tenim altres destinacions molt madures i competitives en determinats mercats. L’estratègia ha de ser compartida i cal generar confiança i establir xarxes de cooperació amb el conjunt de destinacions espanyoles i a Catalunya”.

BLOC 3.

La mobilitat i les infraestructures

El turisme està estretament vinculat a la mobilitat i a les infraestructures que ens connecten tant aquí, a casa nostra, com amb l'exterior. Així, els candidats i candidates han explicat, al tercer i últim bloc, les seves propostes en aquest àmbit. Com proposen reactivar les rutes internacionals de les aerolínies afectades econòmicament per la crisi sanitària? Per quin model de mobilitat arreu del territori aposten per a l'escenari post-COVID-19?

Per la seva banda, **Artadi (JxC)** ha manifestat que “cal que puguem tenir més control sobre la programació de rutes, sobre com afrontem el límit de capacitat de l'aeroport, les rutes europees de llarga distància en tren, i necessitem una millor gestió en ports”. Ha detallat que el 90 % de les persones que visiten Barcelona no surten de la ciutat i ha destacat que “necessitem poder integrar aquesta mobilitat, tant per part del privat com per part del públic, en un mercat, en una Catalunya on la major part del país es troba a una hora i mitja de la capital, i necessitem que tot esdevingui una única destinació turística”.

La gestió del port i l'aeroport de Barcelona, present al debat

Respecte al port i l'aeroport de Barcelona, **Bàrcena (ECP)** ha defensat que “no estem a favor que s'ampliï; cal prioritzar les mesures mediambientals i fer aquestes infraestructures més sostenibles, ecològicament i laboral”. Quant a la mobilitat dins el país, per Bàrcena “és important apostar pel transport públic i pels transports ferroviaris. No pot ser que sigui tan difícil moure's fora de Barcelona, i de l'àrea metropolitana a la resta del territori”.

Cano (Cs) ha fet referència als possibles canvis de tendència en la mobilitat a causa de la pandèmia: “és molt possible que se cerqui una manera de viatjar més segura, una manera de viatjar menys massificada i més adaptada i, per tant, és evident que la mobilitat serà l'element clau”. En aquest sentit, ha afirmat que “hem de tenir present noves oportunitats, perquè és molt possible que es desbordin les zones turístiques, potenciant-se nous espais que requereixen aquesta connectivitat i, per tant, bones inversions”.

Des de la **CUP, Cerdà** ha defensat que “cal fer decreixer aquest model turístic massiu i apostar per un model molt més de proximitat” i s'ha mostrat contrari a les ampliacions de les infraestructures portuàries i aeroportuàries. “Estem apostant, també, per destinar la gran part d'aquesta inversió a reforçar la xarxa de transport públic i fer-la accessible i de qualitat. A la pràctica el que volem és que el turisme, aquest turisme ecològic que ha d'existir i que ha de ser una petita part del nostre model productiu, es mogui també amb una xarxa ferroviària”, ha assenyalat.

Per la seva banda, **Font (PDeCAT)** ha dit que “hem de fer possible que l’aeroport de Barcelona sigui realment un *hub* del sud de la Mediterrània i que es pugui complementar amb les infraestructures de l’aeroport de Girona i de Reus”, i ha afegit que “cal aprofitar les oportunitats de diferents elements de mobilitat interior de Catalunya”. Des del PDeCAT aposten pel “vehicle elèctric o una T-Mobilitat integrada per al sector turístic que permetés a qualsevol turista desplaçar-se a través de tots els transports públics del nostre país i contribuir a la reducció del vehicle privat per desplaçar-se per Catalunya”.

Per als candidats i candidates, la connectivitat entre Barcelona i la resta del territori és cabdal

Des d’**ERC, Orobítg** ha assegurat que la connectivitat aèria és fonamental, però que cal minimitzar els efectes que pugui tenir, com ara les emissions associades, i ha afegit que “infraestructures terrestres, sí, però només les imprescindibles. Catalunya és un país de pas, està molt *trinxat* per les infraestructures, i qui ens ve a veure és per allò que oferim. Si és un territori travessat per vies, carreteres o autopistes, perdrem part de l’atractiu del nostre país”.

Parera (PPC) ha destacat que “hem de treballar en una bona connexió amb Europa, establint corredors segurs, amb la resta d’Espanya i també entre el territori interior a Catalunya, i hem

de fer una bona promoció d’aquestes connexions perquè hi hagi més mobilitat més enllà de la ciutat on s’arriba”. Parera ha afegit que cal recuperar línies intercontinentals de l’aeroport i ha fet referència a la necessitat de reduir les taxes aeroportuàries i gestionar conflictes que poden donar una mala imatge de Barcelona, com ara atacs de CDR a l’aeroport del Prat i a les estacions de tren, i evitar vagues, com quan se celebra el MWC.

La formació, element imprescindible per al futur d’un sector competitiu

Des del **PSC, Ruiz** ha destacat que “les infraestructures són un element bàsic per ser una destinació competitiva, i això passa per l’accessibilitat i tenir xarxes i infraestructures que garanteixin la connexió, i aquí el port i l’aeroport hi juguen un paper essencial”. En referència a la mobilitat interna, ha comentat que cal consens entre Barcelona i la resta del territori per generar producte, així com amb la resta d’Espanya.

Per acabar el debat, quan se’ls ha preguntat pel paper de la formació dels professionals en l’àmbit del turisme, les forces polítiques han coincidit a afirmar que la formació és un aspecte clau per al futur d’un sector competitiu i han ressaltat la necessitat d’apostar i impulsar una formació que introdueixi les demandes del sector, les noves tendències i els valors que les seves respectives formacions defensen.

Recupera el debat complet [aquí](#)

L'Observatori CETT

L'[Observatori CETT](#), que ha celebrat més d'una vintena d'edicions, és un espai de discussió i debat en el qual el món acadèmic es troba amb professionals de diverses disciplines per posar en comú experiències i perspectives de futur sobre qüestions d'actualitat de l'àmbit turístic, amb l'objectiu de crear coneixement de valor per al sector.

Per això, en aquesta edició, amb motiu de les eleccions del 14 de febrer al Parlament de Catalunya i amb la voluntat de compartir punts de vista i reflexionar sobre el futur del turisme al nostre territori, l'Observatori CETT ha reunit els candidats i candidates de les diferents forces polítiques per conèixer i posar a l'abast del sector les propostes que plantegen. En un moment en què el sector està patint les conseqüències de la COVID-19 i ha d'afrontar el gran repte de la recuperació, disposar d'aquest coneixement és més necessari que mai.

L'Observatori CETT té com a objectiu ser un marc de debat i reflexió sobre temes estratègics del sector turístic, per potenciar el coneixement des de la formació. Un exemple n'és l'edició anterior, en què experts en salut i turisme van tractar sobre [l'impacte de la salut global en el turisme i el repte que suposa per a les destinacions urbanes](#).

EL CETT

Impulsors de coneixement turístic des de 1969

Amb una trajectòria de 50 anys, el CETT és el centre universitari de referència de turisme, hoteleria i gastronomia, adscrit a la Universitat de Barcelona, que ofereix formació a tots els nivells: universitari, de postgrau i de doctorat, formació professional, formació contínua per a professionals i la formació en línia. Amb una clara vocació internacional i un model formatiu basat en la qualitat, el rigor, la innovació i els estudis aplicats, el CETT és també un centre de recerca que vetlla per aportar valor al sector des de la seva experiència i des de l'aposta per la responsabilitat i la sostenibilitat com a eixos clau per al desenvolupament d'aquests àmbits. Actualment, el CETT forma part de la Junta Directiva de Membres Afiliats de l'Organització Mundial del Turisme (OMT). Fundat per Gaspar Espuña i Berga, el grup també compta amb CETT Fundació, òrgan que aglutina les accions de responsabilitat social empresarial de l'entitat, i amb empreses del sector com l'Hotel Alimara Barcelona i la Residència Universitària Internacional Àgora BCN.

Per a més informació
i gestió d'entrevistes:

Gemma Ustrell Ibarz

+34 672 692 967

gemma.ustrell@cett.cat